

Анна Зарицька,

*канд. пед. наук, викладач постановки
голосу, Луцький педагогічний коледж*

Віктор Мрочко, заслужений артист

*України, викладач постановки голосу,
Луцький педагогічний коледж*

ОСОБЛИВОСТІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Нові умови суспільного життя потребують сучасного підходу до підготовки висококваліфікованого фахівця у галузі музичного мистецтва, які спроможні: застосовувати на практиці знання вокальної педагогіки, застосовувати сучасні методики проведення уроків з музичного мистецтва в умовах Нової української школи, застосувати активні форми та методи музичного виховання, створювати атмосферу взаємодопомоги та співпраці у творчому колективі. Вокальне мистецтво – це мистецтво діалогу, у взаємодії вокального виконавства та вокальної педагогіки, в результаті якого формується особистість співака.

Окреслена проблема висвітлена сучасними науковцями в різних аспектах: теоретичні засади музично-педагогічної діяльності майбутнього фахівця висвітлені у працях К. Завалко, В. Лабунця, О. Олексюк, Г. Падалки, О. Щолокової та ін. Питання підготовки бакалавра музичного мистецтва до вокальної діяльності знайшли відображення у працях В. Антонюк, Н. Гребенюк, А. Козир, Т. Левшенко, К. Матвєєва та ін.

Професійна вокальна підготовка студентів в мистецьких закладах вищої освіти відбувається в процесі викладання фахових дисциплін. Фундаментальну роль на початковому етапі вокальної підготовки студента відіграє викладач, його педагогічна майстерність, висока професійна готовність, індивідуальні методики, що розвивають вокально-технічні та художньо-виконавські навички студентів.

Вокальна підготовка бакалаврів музичного мистецтва охоплює як аудиторну так і концертну творчу діяльність, де студент-виконавець виступає як співавтор художнього образу, інтерпретатор тексту автора, імпровізатор у виявленні вільного суб'єктивного особистісного розуміння сутності авторського тексту, адресуючи свою творчу версію авторсько-виконавського тексту слухачу, публіці [1].

Оскільки вокальна музика – це синтетичне, різнобічне, багатопланове явище: синтез слова, поетичного тексту, мелодії сольного голосу та інструментального комплексу його супроводу, тому школа розуміння музичного змісту вокального твору має більше об'єктивних даних, ніж інструментальний твір. Цьому сприяє особлива властивість вокальної музичної інтонації відтворювати різні ступені емоційності, волі, фантазії, що створює основу для аналізу формотворчих модулів, як синтезу чуттєво-емоційного та категоріально-логічного умовиводу.

Аналіз вокального твору, як першооснова художнього процесу, є методологічною базою для розуміння емоційно-естетичного змісту виконуваного твору [2]. Ознайомлення з музично-поетичним змістом, визначення жанрово-стильових особливостей, засобів музичної виразності, інтонаційно-сміслових кульмінацій, встановлення музично-інтонаційних, поетично-мовних структур та технологій виконавської діяльності – все це є необхідною умовою художньо-творчого реагування на музику.

Важливим етапом вокальної підготовки бакалаврів музичного мистецтва є створення музично-педагогічної, виконавської інтерпретації, як результату особистісно-ціннісного соціально-музичного судження. Слід зазначити, що інтерпретування – це діяльність музичного мислення, спрямованого на розкриття виражальних можливостей твору та творча процесуальність, в якій актуалізуються духовні сутнісні сили з метою створення

повноцінного слухового образу [3]. Це творчий процес художнього відтворення музичного твору різними виконавськими засобами, що пов'язані з індивідуальними особливостями, технічними можливостями виконавця, і проявляються у динамічно-темпових відхиленнях, артикуляції, фразуванні, різноманітних засобах звуковидобуття та направлені на розвиток симультанних уявлень, що створюють передчуття цілісності музичного твору – найважливішого чинника вокально-виконавської діяльності.

Вочевидь, значимим етапом вокальної підготовки бакалаврів музичного мистецтва є одухотворене концертне виконання музичного твору, як емоційне узагальнення, співпереживання. На цьому етапі художнього вчинку важливим є імпровізаторські виконавські уміння: сценічна майстерність, вміння співати в ансамблі, знання закономірностей вокальної виконавської імпровізації. Особливість імпровізаторських умінь полягає в тому, що їх сформовано на основі досвіду музично-творчої діяльності і вони реалізуються в одномоментній дії в часовому музичному просторі твору, що звучить. Здатність до імпровізації передбачає високий рівень культури музичного мислення, глибокі знання, професіоналізм, прагнення до краси, гармонії та досконалості.

Отож, творча спрямованість у вокальній підготовці бакалавра музичного мистецтва сприяє професійному становленню фахівця, відповідальності в освоєнні явищ вокального мистецтва, самовдосконаленням на шляху до професіоналізму і майстерності, оволодінням необхідною «палітрою» способів професійної діяльності, проявом продуктивної компетентності. Подальшого дослідження потребують методологічні засади формування вокальної майстерності, психолого-педагогічні механізми активізації творчого потенціалу студентів на рівні особи та соціальних груп.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бахтин М. М. Эстетическое наследие и современность : межвуз. сб. науч. тр. Саранск, 1992. 176 с.
2. Дашак А. Божественна природа звуку. Львів, 2003. 102 с.
3. Олексюк О. М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва. Київ, 2004. 263 с.

Галина Захожа, студентка,
Східноєвропейський
національний університет імені Лесі Українки
Науковий кер – Оксана Бартків,
канд. пед. наук, доцент кафедри загальної
педагогіки та дошкільної освіти,
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НАВИЧОК ОСОБИСТОЇ ГІГІЄНИ

Проблема використання інтерактивних методів навчання й виховання на сьогодні є надзвичайно актуальною. З використанням інтерактивних технологій педагоги отримали можливість формувати систему знань, умінь й навичок, задовольняючи індивідуальні запити кожного здобувача освіти, зробити освітній процес цікавим і ефективним.

Особливо важливим є використання інтерактивних технологій в початковій школі, як таких способів організації освітньо-пізнавальної діяльності учнів, які забезпечують засвоєння ними змісту навчання й досягнення цілей навчання при розв'язанні певних проблемних завдань.

Вагомий внесок у розкриття цієї теми зробили вітчизняні науковці та практики, які досліджували сутність інтерактивних методів навчання, їх використання у навчально-